

ПЛАН-КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

навчальної дисципліни

«ДЕВЕЛОПМЕНТ ІНВЕСТИЦІЙНО- БУДІВЕЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ БУДІВЕЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ»

підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «магістр»

Лектор – канд. техн. наук, доцент кафедри ПЦБ
Полтавець Марина Олександрівна

Змістовний модуль - 2

Тема лекції:

«Основні положення організаційно-технологічних процесів в управлінні, плануванні та організації будівництвом»

Мета лекції: вивчення основних положень організаційно-технологічних процесів в управлінні, планування та організації будівництвом

Завдання лекції: опанування студентами основних організаційно-технологічних процесів в управлінні, планування та організації будівництвом інвестиційно-будівельної діяльності

План лекції:

1. Основні поняття теорії управління в контексті будівельного виробництва.
2. Сучасні підходи в управлінні виробництвом (кібернетика, науково-технічний прогрес і автоматизація в управлінні виробництвом).
3. Вдосконалення управління будівельним виробництвом у відповідності із вимогами сучасного світу

Тезисний план-зміст лекції.

2.1 Основні поняття теорії управління в контексті будівельного виробництва

Теорія управління - це наука, яка розробляє і вивчає принципи, методи і засоби систем управління і закономірності, які протікають в їх процесах і об'єктах.

Центральними в теорії управління є поняття «*управління*» і «*система управління*».

Родовим елементом поняття «управління» є «*менеджмент*». Лексичне значення і вживання понять «менеджмент» і «управління» близькі за змістом, але не однозначні.

Поняття «управління» використовується в розширеному трактуванні і поширюється на всі види систем (технічні, біологічні, соціальні, політичні, економічні та ін.). І всі їхні ієрархічні рівні (макро, мікро).

Сучасне поняття «менеджмент» пов'язане з концепціями функціонування організацій в ринкових умовах і поширюється лише на соціально-економічні системи, тобто організації, обов'язковим елементом яких є людина і її цілеспрямована діяльність.

Управління - це така організація того чи іншого процесу шляхом цілеспрямованого впливу на керований об'єкт (процес), що призводить до заданої зміни його стану або утриманню в заданому стані для забезпечення досягнення певних цілей.

Головні елементи процесу управління:

- 1) отримання інформації про завдання управління;
- 2) отримання інформації про результати управління;
- 3) аналіз отриманої інформації і вироблення рішення;
- 4) виконання рішення.

2.2 Сучасні підходи в управлінні виробництвом (кібернетика, науково-технічний прогрес і автоматизація в управлінні виробництвом)

Термін «кібернетика» походить від грецького *kybernetike* - мистецтво управління, а він, у свою чергу, від *kybernaío* - правлю кермом, управляю.

Існує безліч визначень кібернетики, так, вона розуміється як наука:

- про управління, зв'язок і переробку інформації;
- про загальні закономірності процесів управління і передачі інформації в машинах, живих організмах і суспільстві;
- про загальні закони одержання, зберігання, передачі і перетворення інформації в складних керуючих системах.

Предмет вивчення кібернетики – це інформаційні процеси управління в складних динамічних системах. Кібернетика досліджує тільки ті сторони функціонування систем, якими визначається перебіг у них процесів управління, тобто процесів збору, обробки, зберігання інформації і її використання для цілей управління.

Науково-технічний прогрес (НТП) - це безперервний процес впровадження нової техніки і технології, організації виробництва і праці на основі досягнень наукових знань. Це поступовий взаємопов'язаний і взаємообумовлений розвиток науки і техніки. Цей прогрес обумовлений об'єктивними вимогами виробництва і суспільства в цілому, зростанням і ускладненням людських потреб.

Автоматизація – це машинне виробництво, зазвичай здійснюється під контролем комп'ютера і не вимагає безпосереднього втручання людини. Автоматизація особливо корисна в тих випадках, коли необхідна надзвичайна точність, а також при роботі з небезпечними матеріалами, коли забезпечення безпеки людини виявляється занадто важким і дорогим. У той час як для підтримки автоматизованих підприємств в робочому стані досить дуже нечисленного персоналу, розробка, виготовлення і установка автоматичного

обладнання зазвичай вимагають величезних витрат кваліфікованої праці. Крім того, люди-оператори необхідні для спостереження за роботою автоматичного устаткування. При кожному даному рівні виробництва автоматизація зазвичай означає скорочення робочих місць і використання більш кваліфікованої робочої сили.

2.3 Вдосконалення управління будівельним виробництвом у відповідності із вимогами сучасного світу

Удосконалення управління багато в чому пов'язано з впровадженням прогресивних форм управління, які передбачають наступне:

1) орієнтацію виробництва на *задоволення суспільних потреб*, на пріоритет споживача в його взаєминах з виробником, на ефективну взаємодію з зовнішнім середовищем;

2) підвищення зацікавленості *трудового колективу* в підвищенні якості продукції, зниження витрат на її виробництво, впровадження досягнень науково-технічного прогресу;

3) створення умов для прояву *ініціативи і активності* працівників у вирішенні виробничих питань.

Основними напрямками вдосконалення управління виробництвом є:

1) підвищення його продуктивності;

2) скорочення трудомісткості управління (шляхом усунення втрат робочого часу і поєднання функцій, розвитку функціонального поділу праці, механізації та автоматизації управлінської праці, вдосконалення виробничої і організаційної структури, скорочення документації та раціоналізації документообігу).

Основні напрямки вдосконалення управління виробництвом:

1) удосконалення безпосередньо виробничого процесу (раціональна організація виробничого процесу визначає ефективність функціонування всієї виробничої системи в цілому);

2) удосконалення організації управлінської праці (ефективність організації праці фахівців виробництва). Головне завдання кожного фахівця

виробництва - прийняття управлінських рішень щодо ефективної організації виробничого процесу;

4) формування раціональної організаційної структури управління виробництвом. Важливий критерій - раціональність побудови організаційної структури, яка визначає кількість і склад рівнів управління. Основні напрямки змін в структурі управління: децентралізація, скорочення рівнів управління, перехід від вертикальних до горизонтальних зв'язків, демократизація;

5) впровадження інформаційних систем управління - впровадження інформаційних систем. Сучасні інформаційні технології впливають на весь процес виробництва продукції і діють на саму форму продукції, надають конкурентні переваги будь-якої компанії;

б) автоматизація виробництва.

Висновок. Розглянуті основні положення з основних організаційно-технологічних процесів в управлінні, планування та організації будівництвом інвестиційно-будівельної діяльності.

Література.

1. Ушацький С.А., Шейко Ю.П., Тригер Г.М. та ін. Організація будівництва : підручник / за редакцією С.А. Ушацького. Київ : Кондор, 2007. 521 с.

2. Організація зведення та реконструкції будівель і споруд. Навч. посібник./ За ред. С.А. Ушацького. Київ: Вища школа, 1992. 183с.

3. Технологія будівельного виробництва: Підручник. В.К. Черненко, М.Г. Ярмоленко, Г.М. Батура та ін.. За ред.. В.К. Черненка, М.Г. Ярмоленка. Київ: Вища школа, 2002. 430 с.

4. Mark Noel Project engineer's manual for construction : textbook. Michigan department of transportation, Michigan. 2015. 86 p.

5. Prakash K. Elements of civil engineering : textbook, Department of Civil Engineering Sri Jayachamarajendra College of Engineering, Mysore. 2015. 44 p.

6. ДБН А.3.1-5-2016. Організація будівельного виробництва [чинний від 2016-05-05]. Київ : ДП «Укрархбудінформ» , 2016. 52 с.

7. ДСТУ Б А.3.1-22:2013. Визначення тривалості будівництва об'єктів. [чинний від 2014-01-01] . Київ : ДП «Укрархбудінформ» , 2014. 30 с.

8. ДБН А.3.2-2-2009 Охорона праці і промислова безпека у будівництві. [чинний від 2012-04-01] Київ : ДП «Укрархбудінформ» , 2012. 94 с.